

Toespraak van de Ambassadeur van Canada, Hare Excellentie Mevrouw S. Nölke

Canadese begraafplaats Holten, vrijdag 4 mei 2018

Burgemeester, Excellenties, dames en heren, jongens en meisjes:

Vandaag vieren we de 73^e verjaardag van de vrijheid in Nederland. We zijn hier om te herdenken, te vieren en te reflecteren.

Wij herinneren hen die het uiterste offer hebben gegeven om Nederland te bevrijden: 1.355 Canadezen, 36 Britten, 2 Australiërs en 1 Belg liggen hier in lange rijen begraven. En nog duizenden meer op begraafplaatsen op vele plekken in dit land. Zij lieten allemaal familie en vrienden achter waar ze van hielden, niet gerealiseerd potentieel, niet geleefde levens. Zij waren de dappersten en beste van ons. Zij hebben het recht om voor altijd in onze gedachten te blijven leven.

We vieren de vrijheid die we vandaag genieten vanwege deze mannen: de vrijheid om te aanbidden zoals we willen, of het nu Christelijk, Joods, Moslim of wat dan ook is; de vrijheid om te zeggen en te schrijven wat we denken; de vrijheid om lief te hebben wie we willen, man of vrouw; de vrijheid om onszelf te zijn.

Voor degenen onder ons die altijd met vrijheid hebben geleefd, heeft het idee van vrijheid weinig betekenis. We gooien het woord gemakkelijk rond, omdat we er zoveel van hebben. Het wordt gewoon een ander idee.

Maar voor vluchtelingen - kinderen, vrouwen en mannen - die aan oorlog zijn ontsnapt en Nederland tot hun thuis hebben gemaakt, betekent vrijheid alles. Het betekent de mogelijkheid om te spelen, naar school te gaan, op te groeien en te zijn wat ze maar willen. Het betekent alle dingen die we hier als vanzelfsprekend beschouwen.

En daarom zijn we ook hier om vandaag te reflecteren. Gedenken gaat immers om meer dan om het verleden. Het gaat ook over de toekomst. Hoe kunnen we degenen eren die voor ons hebben gevochten en de vrijheid bewaken die ze hebben gewonnen? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat toekomstige generaties dezelfde vrijheden genieten als wij?

Dit zijn lastige vragen. En er is geen enkel antwoord. Ieder van ons - ongeacht wie we zijn - heeft een rol te spelen. Vrijheid moet een levende realiteit worden.

Daarom heb ik ervoor gekozen om diplomaat te zijn, samen met mijn collega's om mensenrechten, gerechtigheid, veiligheid en welvaart over de hele wereld te bevorderen. We werken aan het verminderen van de dreiging die ons allen wordt aangedaan door klimaatverandering of massavernietigingswapens. We bevorderen vrije handel en ontwikkeling. En we werken eraan om ervoor te zorgen dat mensen die oorlogsmisdaden plegen, ter verantwoording worden geroepen.

Maar dit is slechts een voorbeeld. Er zijn veel manieren om vrijheid te beschermen en te bevorderen. En dit is mijn uitdaging voor jullie, jongens en meisjes van vandaag: wat kunnen jullie doen om vrijheid werkelijkheid te maken? Groot en klein, elke actie telt.

Vrijheid van angst. Vrijheid van pesters. Vrijheid om te praten over zaken die belangrijk zijn voor jou of jouw vrienden. Dit zijn allemaal vrijheden die je elke dag nodig hebt en die je kunt verdedigen.

Kinderen brengen een nieuwe taal in de discussie over wat het betekent om vrij te zijn. Zoals de studenten van Parkland, Florida hebben aangetoond, kunnen je woorden een verschil maken. Leeftijd maakt niet uit. Wat je doet en wat je zegt, wel.

We zijn het de 1394 mannen verschuldigd die hier begraven zijn om te blijven nadenken over wat vrijheid betekent, voor hen maar ook voor ons vandaag - en om uit te spreken over het behoud ervan. We zijn het de generaties kinderen verschuldigd die na ons komen.